

Bemærkninger til lovforslaget

Nærværende forslag er i overensstemmelse med det forslag, som blev fremsat i rigsdagssamlingen 1951—52 og henvist til behandling i et landstingsudvalg, der ikke nåede at afslutte sit arbejde inden rigsdagssamlingens afslutning. Der er dog foretaget ændringer af forslaget §§ 15, 16 og 18, således at forslaget lønning- og pensionsregler får virkning fra 1. april 1952. Nedenstående bemærkninger svarer til de bemærkninger, der ledsagede forslaget ved dets første fremsættelse, idet dog tallene for den anslåede merudgift ved forslaget og tallene for de lønning- og pensionsmæssige virkninger af forslaget er ændret under hensyn til de siden forslaget første fremsættelse indtrufne forskydninger i det almindelige pris- og lønniveau.

Det under 8. februar 1947 af indenrigsministeriet nedsatte udvalg vedrørende fødselshjælp m. v. fik blandt andet til opgave at undersøge og redegøre for jordemødrenes arbejds- og erhvervsmæssige forhold og udarbejde forslag til en revision af jordemoderlovgivningen. Da udvalget fandt, at billighedshensyn meget stærkt talte for, at man uden at afvente de endelige resultatet af udvalgsarbejdet gennemførte en vis regulering af distriktsjordemødrenes økonomiske vilkår, afgav udvalget i 1948 en foreløbig redegørelse for disse jordemødres økonomiske forhold samt et forslag til midlertidig regulering af distriktsjordemødrenes lønninger og pensioner. Denne redegørelse var lagt til grund for det af indenrigsministeren på rigsdagen den 14. januar 1949 fremsatte forslag til ændring i lov nr. 126 af 13. juni 1914 om jordemodervæsenet, der førte til vedtagelsen af lov nr. 99 af 16. marts 1949 om ændring i lov nr. 126 af 13. juni 1914 om jordemodervæsenet.

Udvalget har nu tilendebragt sine overvejelser angående revision af jordemoderlovgivningen og har i en under 22. januar 1952 afgivet betænkning angående jordemodervæsenet redegjort for resultatet af disse overvejelser. Udvalget har ikke ment

at burde fremsætte forslag til en ændring af principperne for den nu bestående ordning af jordemodervæsenet, som udvalget har fundet i det store og hele har virket tilfredsstillende. Der bør således efter udvalgets opfattelse af hensyn til befolkningens tilstrækkelige adgang til fødselshjælp vedblivende ved siden af de privat-praktiserende jordemødre findes distriktsjordemødre, der af det offentlige er ansat i områder, hvor der ikke er tilstrækkelige praksismuligheder for en privat-praktiserende jordemoder. Distriktsjordemoderordningen bør dog i højere grad afpasses efter nutidens forhold, og de mangler, den iøvrigt er behæftet med, bør søges afhjulpet. Udvalget er endvidere af den opfattelse, at de almindelige bestemmelser om udøvelse af jordemodergerning og de særlige bestemmelser om distriktsjordemødre, der hidtil har været samlet i en enkelt lov, fremtidig bør optages i to love, nemlig dels en lov om udøvelse af jordemodergerning, der fastsætter regler for alle jordemødre, dels en lov om distriktsjordemodervæsenets ordning, der indeholder særlige bestemmelser for de offentligt ansatte distriktsjordemødre.

I 2. del af den nævnte betænkning har udvalget fremsat sine tanker om den fremtidige ordning af distriktsjordemodervæsenet og i tilknytning hertil udarbejdet et udkast til lov om distriktsjordemødre.

Den 1. april 1951 fandtes der her i landet 467 distriktsjordemødre, hvoraf 435 var ansat af amtskommuner, medens 32 var ansat af købstadkommuner (fordelt på 30 købstæder, hvoraf de 26 havde et indbyggerantal på under 10 000 pr. november 1950). Antallet af privat-praktiserende jordemødre udgjorde på samme tidspunkt ca. 300.

Distriktsjordemødrene modtager fra det offentlige en vis pengeløn og fribolig (eller boliggodtgørelse) samt enkelte andre ydelser (for eksempel nødvendige jordemoderinstrumenter), da de af hensyn til befolkningens adgang til den nødvendige fødselshjælp er ansat i områder, hvor deres indtægter ved fødselshonorarer m. v. alene ikke vil kunne give dem et tilstrækkeligt eksistensgrundlag. Ca. $\frac{1}{4}$ af distriktsjorde-